

**VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
INFORMACIJA AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOTOJAMS –
SVARBIAUSI NAUDOJIMO REIKALAVIMAI**

- **Leidžiama naudoti tik Lietuvos Respublikoje registruotus augalų apsaugos produktus (AAP), tapačius Lietuvos Respublikoje registruotiems AAP, taip pat AAP, kuriems išduotas leidimas tiekti rinkai išimties tvarka 120 d. laikotarpiui arba nustatyta tvarka gavus Augalininkystės tarnybos leidimą naudoti asmeninėms reikmėms AAP, tapačius Lietuvos Respublikoje registruotam AAP.** Šią informaciją galima rasti Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Augalininkystės tarnyba) interneto svetainėje adresu <http://www.vatzum.lt/lt/veiklos-sritys/augalu-apsaugos-produktu-registravimas/>, kur taip pat skelbiamos registruotų AAP etiketės ir kita naudinga informacija.
- **Būtina griežtai laikytis AAP etiketėse nurodytų reikalavimų.** Ypač svarbu neviršyti nustatytų AAP normų, apdoroti augalus tik rekomenduojamu augimo tarpsniu, neviršyti nurodyto maksimalaus apdorojimų skaičiaus bei laikotarpio nuo paskutinio purškimo iki derliaus nuėmimo, **atkreipti dėmesį į nurodytas apsaugos zonas** iki paviršinio vandens telkinių ir melioracijos griovių, ne žemės ūkio paskirties žemės, kad naudojamų produktų neleistinų liekanų neliktų užaugintoje produkcijoje, dirvožemyje ar vandenyje, naudoti **saugos priemonės apsaugoti operatorius, darbininkus, pašalinius asmenis ir gyventojus.**
- Svarbu žinoti, kad **žydinčius augalus apdoroti AAP (kai etiketėje nėra draudžiama purkšti žydinčius augalus) galima tik nuo 21 val. vakaro iki 4 val. ryto**, išskyrus augalus, kurių sąrašas skelbiamas Augalininkystės tarnybos interneto svetainėje adresu <http://www.vatzum.lt/lt/veikla/veiklos-sritys/agrochemija/>.
- **Ruošiantis apdoroti (purkšti) profesionaliajam naudojimui skirtais AAP žydinčius augalus arba nežydinčių augalų pasėlius, kuriuose yra žydinčių piktžolių, privaloma prieš dvi dienas iki planuojamų purškimo darbų pateikti duomenis Paraiškų priėmimo informacinėje sistemoje (PPIS).**
Toku būdu užtikrinama, kad planuojamų purškimų informacija pasieks bičių laikytojus, turinčius užregistruotus bitynus 2,5 km atstumu nuo purškiamų AAP plotų.
Svarbu atkreipti dėmesį į etiketės reikalavimus, kuriose dėl AAP keliamo pavojaus bitėms gali būti draudžiama purkšti žydinčius augalus (pvz., naudojant tokius AAP kaip Fastac 50, Cyperkill 500 EC, Decis Forte, Karate Zeon 5CS) ar nurodoma pateikti informaciją per PPIS, nors bus purškiami ir nežydintys augalai (pvz., naudojant tokius AAP kaip Avaunt, Satel 100 EW, Fury 100 EW, Steward).
- Privaloma žemės sklypus ar kitas teritorijas apdoroti tokiu būdu, kad būtų išvengta naudojamų AAP patekimo už apdorojamo ploto ribų.
- Purškiant žemės ūkio ar miškų ūkio paskirties žemės plotuose lauko purkštuvais ar žemyn nukreiptais rankiniais, nugariniais purkštuvais **privaloma laikytis ne mažesnės kaip 2 metrų apsaugos zonos** iki kelio kelkraščio ribos, gyvenamųjų, visuomeninės paskirties, rekreacinių ir bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendro naudojimo) teritorijų ribos). Purškiant **sodo purkštuvais** ar aukštyn nukreiptais rankiniais, nugariniais purkštuvais, iki minėtų teritorijų ribų **privaloma laikytis ne mažesnių kaip 5 metrų apsaugos zonų.** *Atkreipti dėmesį į etiketės reikalavimus, nes joje gali būti nustatytos ir didesnės apsaugos zonos iki minėtų teritorijų.*

- Draudžiama AAP naudoti melioracijos grioviuose ir šalia esančioje 1 metro pločio daugiamečių žolių apsaugos juostoje. *Atkreipti dėmesį į etiketės reikalavimus, nes joje gali būti nustatytos ir didesnės apsaugos zonos, apželdintos daugiamečiais augalais.*
- Purškimo darbai turi būti atliekami tik su patikrinta augalų apsaugos produktų apdorojimo įranga, t. y. ūkininkų **purkštuvai turi būti patikrinti ir turėti tai patvirtinantį galiojantį purkštuvo pažymėjimą.** Tik techniškai tvarkingu ir tinkamai naudojamu purkštuvu AAP bus paskleisti tolygiai ir tiksliai, o augalai bus efektyviai apsaugoti nuo kenksmingųjų organizmų.
- Prieš atliekant purškimo darbus būtina atkreipti dėmesį į etiketėse nurodytą **vėjo greitį** ir palankiausią produkto efektyvumui **oro temperatūrą** – įprastai leidžiama purkšti, kai vėjo greitis yra iki 3 m/s, taip pat rekomenduojama, kad jo kryptis būtų į priešingą pusę nuo gyvenamųjų teritorijų, sodybų, gretimų laukų ir pan. AAP nerekomenduojama purkšti, kai oro temperatūra yra aukštesnė nei 25 °C.
- Naudojant AAP, kuriems yra išduotas leidimas tiekti į rinką ne ilgesniam kaip 120 dienų laikotarpiui, būtina laikytis nustatytų papildomų rizikos mažinimo priemonių, kurios pateikiamos AAP etiketėje arba Augalininkystės tarnybos išduotame leidime.
- Profesionaliujų AAP naudotojai **privalo pildyti nustatytos formos Augalų apsaugos produktų naudojimo apskaitos žurnalą**, į kurį duomenys turi būti įrašomi ne vėliau kaip per 24 val. po kiekvieno purškimo. AAP naudojimo **apskaitos žurnalus bei AAP įsigijimo dokumentus naudotojai turi saugoti trejus metus.**

Atkreipiame dėmesį, kad suteikus apdorojimo AAP paslaugą savo vardu įsigytais AAP, būtina užpildyti paslaugos gavėjo ir savo Augalų apsaugos produktų naudojimo apskaitos žurnalą.

- **Svarbu, kad patalpos, kuriose saugomi AAP ir beicuota sėkla, turi būti užrakintos ir paženklintos išpėjamaisiais ženklais.** Patalpos turi būti vėdinamos, jose turi būti talpyklos su natūraliais ar sintetiniais sorbentais išsibarsčiusių AAP taršai riboti. Patalpų grindys turi būti atsparios laikomų cheminių medžiagų poveikiui ir iš skysčiams nelaidžios dangos, AAP laikomi ant padėklų ar lentynose.
 - **Tuščios AAP ir beicuotos sėklos pakuotės bei nenaudojami AAP likučiai** (kurie bus perduoti pavojingas atliekas tvarkančioms įmonėms), **turi būti saugomi tvarkingai** – AAP saugojimo patalpose sudėti atskirai nuo skirtų naudoti AAP. Išskalautos AAP pakuotės ir nenaudojami AAP likučiai turi būti pridudami tik licencijuotiems pavojingų atliekų tvarkytojams, kurių sąrašą galima surasti Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje: <http://atliekos.gamta.lt/cms/index?rubricId=7956c8f2-f1ec-4b38-8005-1fad271a5b1>.
- Draudžiama tuščias AAP pakuotes naudoti kitų medžiagų laikymui.*
- Siekiant sumažinti gruntinio ir paviršinio vandens AAP taršos riziką, **apdorojimo AAP įranga (purkštuvai) turi būti valoma ir (ar) plaunama** tam skirtomis priemonėmis ar švairiu vandeniu tam tikslui **atvirame ore įrengtose betoninėse** (su išbetonuota plaunamo vandens surinkimo duobe) **arba biologinėse** (užpildytose organiniu mišiniu, kuris sudarytas iš durpių, žemių ir (ar) šiaudų) **aikštelėse arba uždaroje vėdinamose apdorojimo AAP įrangos plovimo patalpose.**

Nuorodos:

Teisės aktus, kuriuose nustatyti AAP naudojimo reikalavimai, galima rasti Augalininkystės tarnybos svetainėje: <http://www.vatzum.lt/lt/teises-aktai/teises-aktai/augalu-apsaugos-produktu-prieziura/>

Augalų apsaugos produktų naudojimo apskaitos žurnalo forma yra patvirtinta Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklių 3 priede:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.19431CB8A7D7/asr>

Informacija apie tinkamą AAP pakuočių skalavimą: <https://www.skalaukteisingai.lt/>

AAP naudojimo reikalavimai yra tikrinami naudojant Augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą klausimyną, kuriame pateikti pagrindiniai teisės aktuose nustatyti reikalavimai. Klausimyną galima rasti Augalininkystės tarnybos svetainėje:

<http://www.vatzum.lt/lt/administracine-informacija/ukio-subjektu-prieziura/kontroliniai-klausimynai/>